

Boverkets föreskrifter om ändring av verkets föreskrifter och allmänna råd om certifiering av riksbehöriga kvalitetsansvariga;

Utkom från trycket
den 23 december 1996

beslutade den 29 november 1996.

Med stöd av 17 § plan- och byggförordningen (1987:383) föreskriver¹ Boverket i fråga om verkets föreskrifter och allmänna råd om certifiering av riksbehöriga kvalitetsansvariga²

dels att rubriken före 11 § skall ha följande lydelse,
dels att 1 - 13 §§ skall ha följande lydelse,
dels att det skall införas en ny paragraf, 11 a §, samt närmast före 11 a § en ny rubrik med följande lydelse.

Författningen kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då denna författning träder i kraft.

Allmänt

1 § För utförande av sådana uppgifter som anges i 9 kap. 13 § andra stycket plan- och bygglagen (1987:10), PBL, skall den kvalitetsansvarige ha sådana kunskaper om och erfarenhet av projekterings-, bygg- och rivningsprocessen att denne på ett tillfredsställande sätt kan följa upp kontrollen av ett byggprojekt.

I 2 - 11 §§ denna författning ställs närmare krav för att få riksbehörighet som kvalitetsansvarig enligt 9 kap. 14 § PBL.

För att få nytt beslut som riksbehörig kvalitetsansvarig, när giltighetstiden för tidigare beslut går ut, behöver endast kravet i 11 § denna författning uppfyllas om sökanden arbetat som kvalitetsansvarig i väsentlig omfattning under den senaste femårsperioden. Om sökanden inte arbetat i väsentlig omfattning skall kraven i 2-11 §§ denna författning uppfyllas.

- Riksbehörighet får lämnas enligt följande:
- Behörighet **E** för kontroll av *enkel* art.
  - Behörighet **N** för kontroll av *normal* art.
  - Behörighet **K** för kontroll av *komplicerad* art.

Allmänt råd

Arbete i väsentlig omfattning bör minst omfatta några större eller ett tiotal mindre projekt under en treårsperiod.

Kontroll av enkel art kan gälla uppförande eller tillbyggnad och annan ändring eller rivning av en- eller tvåbostadshus eller arbeten rörande monteringsfärdiga lagerbyggnader.

Kontroll av normal art kan gälla uppförande eller tillbyggnad och annan ändring eller rivning av byggnader med högst fyra våningsplan eller arbeten

¹ Jfr prop. 1993/94:178, bet. 1993/94:BoU18, rskr.1993/94:372.

² Senaste lydelse BFS 1995:5.

rörande barnstugor, mindre industri- och kontorsbyggnader samt idrottsplatser.

Kontroll av komplicerad art kan gälla uppförande eller tillbyggnad och annan ändring eller rivning av byggnader med fem eller flera våningsplan eller arbeten rörande skyddsrum, större skolbyggnader, kabinbanor, tunnlar och bergrum, radio- eller telemaster och vindkraftverk. Även kontroll av arbeten rörande fasta cisterner eller andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga eller kontroll av byggnader och anläggningar för brandfarlig verksamhet är av komplicerad art.

Denna indelning i behörighetskategorier syftar till att underlätta certifiering av kvalitetsansvariga för arbeten av olika svårighetsgrad med avseende på kontrollbehov och kontrollens omfattning. I det enskilda byggprojektet kan därför kvalitetsansvarig med annan behörighet behövas än vad som följer av ovan angivna exempel på normalt kontrollbehov. Så kan t.ex. vara fallet vid komplicerade geokonstruktioner, vid byggnadsarbeten som berör kulturhistoriskt värdefulla byggnader, vid enkla eller begränsade ändringsarbeten i större byggnader eller vid komplicerat rivningsprojekt.

Krav på allmän teknisk kunskap, m.m.

2 § För att få behörighet **E** skall sökanden ha allmän teknisk kunskap från genomförd utbildning vid lägst nuvarande gymnasieskolans byggprogram eller annan likvärdig utbildning.

Utbildning skall ha skett inom lämpligt fackområde, t.ex. bygg-, anläggnings- eller installationsteknisk linje.

3 § För att få behörighet **N** skall sökanden ha allmän teknisk kunskap genom avlagd examen eller genomförd utbildning från lägst

- a) högskolans ingenjörsutbildning, 80 poäng,
- b) ingenjörsutbildning vid tidigare tre- eller fyraårigt tekniskt gymnasium,
- c) yrkesteknisk högskoleutbildning, YTH, eller
- d) annan likvärdig utbildning.

Utbildning skall ha skett inom lämpligt fackområde, t.ex. bygg-, anläggnings- eller installationsteknisk linje.

4 § För att få behörighet **K** skall sökanden ha allmän teknisk kunskap genom avlagd examen eller genomförd utbildning från

- a) civilingenjörsutbildning vid teknisk högskola,
- b) arkitektutbildning,
- c) högskolans ingenjörsutbildning, 120 poäng,
- d) högskolans ingenjörsutbildning, 80 poäng,
- e) ingenjörsutbildning vid tidigare tre- eller fyraårigt tekniskt gymnasium, eller
- f) annan likvärdig utbildning.

Ingenjörsutbildning skall ha skett inom lämpligt fackområde, t.ex. bygg-, anläggnings- eller installationsteknisk linje.

5 § Sökanden skall ha dokumenterad kunskap om kvalitetssystem och kvalitetssäkring.

Kunskapen kan ha förvärvats genom yrkeserfarenhet eller genom utbildning. Sökandens kunskap skall dokumenteras genom särskild kunskapsprövning. Sådan särskild kunskapsprövning skall även ske för att få nytt beslut med riksbehörighet,

när giltighetstiden för tidigare beslut går ut, om sökanden inte har arbetat som kvalitetsansvarig i väsentlig omfattning under den senaste femårsperioden.

Allmänt råd

Utbildningen bör omfatta tillämpliga delar av SS-EN ISO 9001 samt SS-EN ISO 14 001.

För behörighet E bör utbildningen i första hand omfatta den praktiska tillämpningen av standarderna.

Arbete i väsentlig omfattning bör minst omfatta några större eller ett tiotal mindre projekt under en treårsperiod.

Krav på erfarenhet av praktiskt arbete

6 § För att få behörighet **E** skall sökanden under sammanlagt minst tre år varit yrkesverksam inom minst *ett* av följande områden:

- a) Projektering.
- b) Projektledning.
- c) Produktionsledning.
- d) Besiktning enligt 9 kap. 6 § PBL³,
  - besiktning enligt 7 kap. Föreningen Byggandets Kontraktskommittés, BKK, Allmänna Bestämmelser för byggnads-, anläggnings- och installationsentreprenader, AB 92, eller motsvarande äldre bestämmelser,
  - besiktning enligt Allmänna bestämmelser för småhusentreprenader, ABS 95, eller motsvarande äldre bestämmelser,
  - granskning enligt 8 kap. 29 § tredje stycket PBL³, eller
  - kontroll enligt 3 kap. 5 § AB 92 eller motsvarande äldre bestämmelser.
- e) Kvalitetssäkring enligt SS-EN ISO 9001.
- f) Ansvarig arbetsledare enligt 9 kap. 3 § PBL³.
- g) Erfarenhet i arbetsledande ställning av rivning.
- h) Kvalitetsansvarig enligt 9 kap. 14 § PBL⁴.

Erfarenheten skall ha erhållits genom arbete med rivning eller inom bygg-, installations- eller anläggningstekniskt område.

7 § För att få behörighet **N** skall sökanden under sammanlagt minst fem år, varav minst tre år från ett och samma område, varit yrkesverksam inom minst *två* av de verksamhetsområden som anges i 6 §. Erfarenheten skall därvid till väsentlig del ha erhållits från sådana projekt som enligt 1 § avses med behörigheten.

Yrkesverksamheten skall dock ha en sammanlagd längd av minst fyra år, varav minst två år från ett och samma område, om den allmänna tekniska kunskapen erhållits enligt 4 § första stycket a) eller b).

8 § För att få behörighet **K** skall sökanden varit yrkesverksam inom minst *två* av de verksamhetsområden som anges i 6 §. Erfarenheten skall därvid till väsentlig del ha erhållits från sådana projekt som enligt 1 § avses med behörigheten.

Yrkesverksamheten skall ha en sammanlagd längd av minst

- fyra år, varav minst två år från ett och samma område, om den allmänna tekniska kunskapen erhållits enligt 4 § första stycket a) eller b),

³ I dess lydelse före den 1 juli 1995 eller motsvarande äldre bestämmelser

³ I dess lydelse före den 1 juli 1995 eller motsvarande äldre bestämmelser.

⁴ I dess lydelse efter den 1 juli 1995.

- sex år, varav minst tre år från ett och samma område, om den allmänna tekniska kunskapen erhållits enligt 4 § första stycket c), och
- åtta år, varav minst tre år från ett och samma område, om den allmänna tekniska kunskapen erhållits enligt 4 § första stycket d) eller e).

Krav på kunskaper om bygglagstiftningen m.m.

9 § Sökanden skall ha dokumenterad kunskap om PBL och lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. samt de föreskrifter som meddelats med stöd av dessa lagar. Särskild vikt skall läggas vid tillämpningen av reglerna om varsamhet samt om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

För att få behörighet **K** skall sökanden utöver den kunskap som följer av första stycket ha dokumenterad kunskap om Räddningsverkets skyddsrumregler, SR.

10 § Kunskaperna om bygglagstiftningen m.m. kan ha förvärvats genom yrkeserfarenhet eller genom utbildning. Sökandens kunskap skall dokumenteras genom särskild kunskapsprövning. Sådan särskild kunskapsprövning skall även ske för att få nytt beslut med riksbehörighet, när giltighetstiden för tidigare beslut går ut, om sökanden inte har arbetat som kvalitetsansvarig i väsentlig omfattning under den senaste femårsperioden.

Allmänt råd

Arbete i väsentlig omfattning bör minst omfatta några större eller ett tiotal mindre projekt under en treårsperiod.

Lämplighet för uppgiften

11 § Sökandens lämplighet för uppgiften skall styrkas med tjänstgöringsintyg, omfattande den senaste yrkesverksamma treårsperioden, eller genom intyg av motsvarande slag från t.ex. byggnadsnämnd.

Rapporteringskyldighet

11 a § Riksbehörig kvalitetsansvarig skall årligen inlämna rapport till certifieringsorganet med uppgift om fortbildning avseende 5 och 9 §§ denna författning samt uppgift om genomförda uppdrag som kvalitetsansvarig.

Övrigt

12 § Särskild kunskapsprövning av sökandens kompetens får utföras när så erfordras i samband med ursprungligt beslut om riksbehörighet och vid nytt beslut på grund av att giltighetstiden för tidigare beslut går ut.

Allmänt råd

Särskild kunskapsprövning kan exempelvis erfordras vid nytt beslut, när giltighetstiden för tidigare beslut går ut, om det skett väsentliga ändringar i bygglagstiftning etc. som avses i 9 § denna författning eller i kraven för att få riksbehörighet enligt denna författning.

13 § Riksbehörighet för kvalitetsansvarig får medges för en period av högst fem år.

Certifieringsorganet skall omgående översända beslut om meddelad eller återkallad riksbehörighet som kvalitetsansvarig till Boverket.

Denna författning träder i kraft den 1 april 1997.

GÖSTA BLÜCHER

Sven-Åke Sonesson
(Byggavdelningen)